

به نام خدا

شماره چاپ: ۸۷۴

دوره هشتم - سال دوم

شماره ثبت: ۳۶۲

تاریخ چاپ: ۱۳۸۸/۸/۱۲

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح قانون نحوه حفظ آثار

حضرت امام خمینی (ره) مصوب ۱۳۶۸»

فهرست مطالب

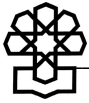
۱.....	چکیده
۱.....	اشکالات طرح پیشنهادی
۴.....	اشکالات ماده (۱)
۸.....	اشکالات ماده (۲)
۱۲.....	جمع بندی
۱۲.....	پیوست
۱۲.....	نامه یادگار امام (ره)
۱۵.....	پاسخ حضرت امام (ره)
۱۶.....	نامه دوم یادگار امام (ره)
۱۶.....	پاسخ امام (ره) به نامه دوم

اظهار نظر کارشناسی درباره:**«طرح اصلاح قانون نحوه حفظ آثار حضرت امام خمینی (ره)»****مصوب ۱۳۶۸»****چکیده**

تبصره‌های پیشنهادی برای اصلاح قانون نحوه حفظ آثار حضرت امام (ره) با ماده واحده قانون حفظ آثار حضرت امام (ره) در تعارض بوده و با تصویب این تبصره‌ها، قانون حفظ آثار، نقض خواهد شد. گزارش حاضر به صورت تفصیلی این موضوع را بررسی کرده است.

اشکالات طرح پیشنهادی**مقدمه توجیهی**

در مقدمه توجیهی طرح، تنها دلیل اصلاح این قانون، کمک به توسعه پژوهش در زمینه شخصیت حضرت امام (ره) ذکر شده است. این هدف ارزشمند زمانی می‌تواند مستندی موجه برای تصویب طرح پیشنهادی باشد که قانون جاری و یا روال اجرایی آن مانعی در مسیر شرح و تبیین دیدگاه‌های امام (ره) و انتشار این‌گونه آثار ایجاد کرده باشد. درحالی که روند بیست‌سال گذشته مؤید آن است، رویکرد مؤسسه نه

تنها بر انحصار در شرح و تفسیر دیدگاه‌های امام (ره) و یا در پیش گرفتن سیاست سانسور و تحمیل موضع‌گیری و برداشتی خاص بر مؤلفین و ناشرین نبوده، بلکه سیاست مؤسسه بر حمایت‌های گسترده مادی و معنوی و تشویق پژوهشگران و ناشران در توسعه و نشر این‌گونه آثار بوده است.

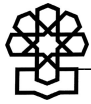
برگزاری جشنواره‌های متعدد در مناسبت‌های سالیانه و اعطای جایزه به پژوهشگران و مؤلفین، اجرای طرح حمایت از ناشران و مؤلفان، طرح‌های طریق و اندیشه جاوید در حمایت از تدوین و انتشار آثار دانشگاهیان و حوزویان درباره آرای امام (ره) به صورت سالیانه، برگزاری همایش‌های علمی و مشارکت و کمک به این‌گونه نشست‌ها، انتشار مجموعه مقالات پژوهشگران قریب به دویست مجلد، تأسیس واحد حمایت از پایان‌نامه‌ها در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه (که تاکنون بیش از ۱۵۰۰ پایان‌نامه و رساله تحصیلات تکمیلی با موضوع شرح دیدگاه‌های امام (ره) دفاع شده و آثار برتر نیز با حمایت مؤسسه انتشار یافته است)، ایجاد مؤسسه انتشاراتی برای تسهیل در نشر شروح، تقریرات و نوشته‌های عالمان دینی و پژوهشگران که بیش از ۶۰۰ عنوان اثر ارزشمند از این طریق تألیف و انتشار یافته است، کمک مؤثر و مداوم به تمامی مراکز فرهنگی، پژوهشی و مؤسسات انتشاراتی از طریق در اختیارگذاشتن متون اصلی و نسخه‌های دیجیتالی آثار امام (ره) برای تأمین نیاز محققان و شارحین اندیشه امام (ره) و طرح‌های متعدد دیگر همگی حاکی از آن است که بخش عمده‌ای از اعتبارات مؤسسه برای کمک به توسعه پژوهش‌های بنیادین، نظری و کاربردی در سطوح مختلف جامعه و تشویق و حمایت از انتشار این‌گونه آثار اختصاص دارد.

بنابراین قانون جاری و نقش مؤسسه در این رابطه هرگز بازدارنده نبوده است. از نقطه نظر کارشناسی و تأمین هدف توجیهی مذکور نیز، حذف ارتباط قانونمند پژوهشگران و مؤلفین و شارحین اندیشه امام (ره) با مؤسسه نقض غرض بوده و سبب محروم نمودن ایشان از امکانات وسیع و مستند آرشیوی مؤسسه و حمایت‌های مادی و معنوی آن در کمک به انتشار این‌گونه آثار خواهد شد.

علاوه بر این، ضرورت اخذ مجوز انتشار شرح و تفسیر مواضع علمی و سیاسی امام (ره) که طبق قانون جاری مبنای عمل است، صرفاً ناظر به مستند بودن نقل قول‌های مستقیم و یا اسناد منتسب به امام (ره) است. به عبارت روشن‌تر وظیفه قانونی مؤسسه در این رابطه صرفاً تطبیق آنچه که در این‌گونه آثار به عنوان کلام یا نوشته یا اثر و سند امام (ره) مورد استناد قرار گرفته با نسخ اصلی این‌گونه اسناد و آثار است و نه اعلام نظر در مورد صحت یا عدم صحت برداشت و شرح و تفسیر نویسندگان.

از بدو تأسیس مؤسسه تاکنون موردی وجود نداشته است که اثری به دلیل درخواست مؤسسه مبنی بر جایگزینی مطالبی مطابق با برداشت و تفسیر مؤسسه به جای نظر مؤلف، مجوز انتشار نیافته باشد. این نکته حائز اهمیت است که به گفته مسئولین مؤسسه در طول بیست‌سال گذشته به‌رغم اینکه چندین هزار اثر برای دریافت مجوز به مؤسسه مراجعه کرده‌اند. تعداد کتاب‌هایی که مجوز نشر نگرفته‌اند بسیار کم بوده است. دلیل این موارد نیز اختلاف در برداشت‌ها نبوده است، بلکه اصرار مؤلف یا ناشر بر انتشار اسناد و مطالب منتسب به امام (ره) بوده که جعلی بودن آنها قطعی و محرز است.

بارها اعلام شده است که از نظر مؤسسه شرح، تفسیر و برداشت از خط و مواضع امام (ره) در انحصار کسی نیست، اجتهاد در اندیشه و آثار امام (ره) آزاد و منشأ برکات بسیار است. آنچه که بر طبق حکم صریح امام (ره) و قانون مصوب مجلس در این‌گونه آثار لازم‌الرعایه است، درستی و اصالت مستندات است که به عنوان سخن، نوشته و سند امام (ره) مورد بحث و شرح قرار می‌گیرد و وظیفه مؤسسه در صدور مجوز برای این‌گونه آثار منحصر به همین محدوده است و جز این نیز عمل نشده و نمی‌شود.

اشکالات ماده (۱)

ماده (۱) طرح پیشنهادی یعنی حذف لزوم اخذ مجوز از مؤسسه برای آثار مشتمل بر شرح تفسیر دیدگاه‌های امام (ره)، در صورت تصویب، آثار سوء و منفی فراوانی بر جای خواهد گذاشت. در این رابطه توجه به نکات زیر ضروری است:

الف) چنان‌که گفته شد، لزوم اخذ مجوز از مؤسسه برای این‌گونه آثار صرفاً به لحاظ بررسی صحت مطالب و اسنادی است که به امام (ره) نسبت داده شده است نه شرح و تفسیر نویسندگان اثر در پیرامون این اسناد و مستندات.

حذف لزوم اخذ مجوز، خلاف فلسفه و اهداف و مفاد قانون نحوه آثار امام (ره) است. اگر سند و مطلبی که در این‌گونه آثار به امام (ره) نسبت داده می‌شود، نیاز به بررسی صحت و سقم سندیت نداشته باشد، چه تفاوتی میان این آثار و دیگر آثاری که به‌زعم پیشنهاددهندگان طرح، همچنان مشمول قانون بوده و باید از مؤسسه مجوز

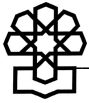
دریافت دارند، وجود دارد؟ وجه منطقی استثنای عدم لزوم اعلام نظر نسبت به جعلی نبودن سند و سخنی که در این‌گونه آثار به امام (ره) نسبت داده می‌شود، با همین اسناد و سخنان دیگر آثار چیست؟ تسری عدم نیاز به دریافت مجوز مؤسسه به همه آثاری که در حوزه اندیشه و مواضع و اسناد امام (ره) نوشته می‌شوند، نتیجه اجتناب‌ناپذیر تصویب این ماده و لغویت ماده اصلی قانون نحوه حفظ آثار حضرت امام (ره) خواهد بود.

(ب) آیا می‌توان کتاب و مقاله‌ای یافت که به شرح و تفسیر دیدگاه امام (ره) پرداخته است، ولی در هیچ جای آن به سخن، سند و اثری از کلام و نوشته امام (ره) استناد نشده باشد؟ در صورت تصویب این ماده و حذف مجوز مؤسسه تکلیف اسناد مجعول و تحریف در متن کلام اسناد امام (ره) چه می‌شود؟

(ج) انتخاب نام کتاب در اختیار مؤلف و ناشر است و الزام قانونی و مرجعی برای تطبیق عنوان کتاب با محتوای آن وجود ندارد. در ماده (۱) طرح پیشنهادی با عبارت: «انتشار آثاری که به تحقیق در اندیشه‌ها و سیره سیاسی، اجتماعی و ابعاد شخصیتی امام خمینی (ره) مربوط می‌شود، مشمول این ماده نخواهد بود» این‌گونه کتاب‌ها از شمول مجوز مؤسسه مستثنا شده‌اند.

اولاً در کدام مرحله و توسط کدام مرجع - با توجه به حذف مجوز مؤسسه - تشخیص داده می‌شود که عنوان کتاب شامل شرح و تفسیر است نه مشتمل بر مطالبی که به‌زعم پیشنهاددهندگان طرح، همچنان مشمول قانون است. آیا نام کتاب در شمول و عدم شمول قانون کافی است؟

ثانیاً در صورتی که فرد و یا جریانی در صدد سوءاستفاده از استثنای قانونی

مذکور برآید و قصد انتشار مطالب خلاف واقع و کذب یا تحریف در مطالب امام (ره) را با انتشار اسناد جعلی یا معجول معرفی کردن سند قطعی امام (ره) داشته باشد و نام و عنوان کتاب را هم شرح، تفسیر و تحقیق یا خاطره و سیره بگذارد، با حذف مجوز مؤسسه، چگونه از این تحریف‌ها جلوگیری می‌شود؟ آیا راهی غیر از تداوم روال منطقی کنونی (یعنی بررسی سریع کتاب با استفاده از نرم‌افزارهای دیجیتالی و تطبیق مطالب منتسب به امام (ره) با منابع اصلی که در اختیار مؤسسه است) وجود دارد؟ آیا استثنای مذکور گریزگاهی بسیار خوشحال‌کننده برای جریان‌های جاعل و تحریف‌گر خواهد شد؟

اهمیت نکته فوق زمانی آشکار می‌شود که به این واقعیت تلخ توجه شود: در حال حاضر که الزام قانونی وجود دارد و تضمین قضایی آن نیز در قانون فراهم است، شاهد سوءاستفاده جریان‌های سیاسی مطرود امام (ره) در انتشار انتساب‌های کذب و خدشه در اسناد قطعی امام (ره) و در قالب استفاده از پوشش‌های قانونی هستیم، اگر این طرح تصویب شود دامنه توسعه این‌گونه جعل‌ها و تحریف‌ها با استفاده از استثنایی که طرح پیشنهادی فراهم می‌سازد، بسیار زیاد خواهد بود.

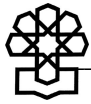
(د) امام خمینی (ره) به تناسب ابعاد وسیع و اثرگذاری که در پیدایش و تداوم انقلاب و نظام داشته‌اند، دشمنان، مخالفین، مطرودین و منتقدینی نیز داشته و دارند. یکی از مهمترین روش‌های رایج جریان‌های فعال سیاسی مطرود امام (ره) برای ادامه بقا، تلاش برای خدشه بر اصالت اسناد و مواضعی است که نشانگر مخالفت امام (ره) با آنهاست. طرح ادعای خلاف و نسبت‌های کذب و جعل اسناد و یا مجعول معرفی کردن اسناد صحیح امام (ره) درباره گروهک‌های ضد انقلاب، منافقین، بنی‌صدر، ملی‌گراها و

جریان حامی سیدمهدی هاشمی، حجتیه، حزب خلق مسلمان و مشابه آنها، در آثاری که از سوی این جریان‌ها با استفاده از پوشش‌های قانونی در قالب کتاب، جزوه، نشریه و خاطره منتشر می‌شود از ویژگی‌های رایج ایشان است. مهمترین مانعی که تاکنون و بعد از رحلت حضرت امام (ره) سبب شده است تا تلاش این جریان‌ها در فریب و جذب نیروهای جامعه خنثی شود، انتشار مواضع صریح امام (ره) درباره آنها و تأیید سندیت این مواضع از سوی مرجع معتبر و قانونی برآمده از حکم امام (ره) بوده است.

تصویب حذف لزوم اخذ مجوز از مؤسسه، عملاً و ناخواسته بهترین ارمغان برای این‌گونه جریان‌ها را فراهم می‌نماید. استفاده گسترده این جریانات از ابزار نشر و رسانه‌ای از یک‌سو و یافتن مجوزی قانونی برای عدم مراجعه به مؤسسه از سوی دیگر قطعاً سبب خواهد شد تا به سرعت دامنه انتشار اسناد جعلی و مطالب خلاف واقع به امام (ره) در موضوعات مهم نهضت و انقلاب اسلامی و چگونگی پیدایش آن و در پوشش عناوینی با نام شرح و تفسیر مسایل مربوط به امام (ره) و انقلاب گسترش یابد و با تکرار استناد به این‌گونه جعلیات و تحریف‌ها به تدریج، اصالت که از اسناد و آثار امام (ره) منتشر شده است نیز زیر سؤال خواهد رفت و همان داستان تلخی که بسیاری از حقایق تاریخ صدر اسلام و مکتب اهل بیت (ع) را به واسطه ورود جعلیات و اسرائیلیات در کتب حدیثی و تاریخی تحریف کرده است، تکرار خواهد شد.

با درایت یادگار امام (ره) و تأیید حضرت امام (ره) و احساس مسئولیت نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی بعد از رحلت حضرت امام (ره) راه بر این‌گونه تحریف‌ها، در عین فراهم‌سازی امکان توسعه و نشر دیدگاه‌های مختلف، با تصویب قانون نحوه حفظ آثار امام (ره) بسته شد. پس از بیست‌سال از خدمات و

برکات این قانون آن هم در شرایطی که تحریف، اتهام، جعل و دروغ در سایت‌ها و رسانه‌های دشمنان به اوج رسیده است با حذف مرجعیت تعیین شده از سوی امام (ره) و مجلس، راه بر خدشه به اصالت اسناد و آثار و مواضع امام هموار شود.

اشکالات ماده (۲)

الف) صرف‌نظر از تبعات مخرب سیاسی و تاریخی، هر دو تبصره این طرح بر خلاف مفاد دو حکم صادره از سوی حضرت امام (ره) (متن پیوست) است که مبنای تشکیل مؤسسه و مبنای پیشنهاد طرح قانون نحوه حفظ یاد و آثار حضرت امام (ره) در مجلس بوده است، با این بیان که:

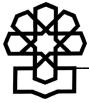
بندهای ۶ گانه نامه یادگار امام (ره) کاملاً مبرهن می‌سازد که دلایل درخواست تعیین مرجعی برای اعلان صحت و سقم مطالب منسوب به امام (ره)، منحصر به ناشرین اصل آثار علمی و یا مجموعه سخنرانی‌ها و اسناد امام (ره) نبوده است، بلکه دغدغه اصلی، وجود انگیزه‌های حذف، جابجایی و تحریف یا انتساب مطالب نادرست به امام (ره) در کتب حاوی برداشت‌های سیاسی و غیرسیاسی، در موضع‌گیری‌های شخصیت‌ها و افراد مختلف و محققین بوده است. آنچه که در این نامه و پیوست آن به‌عنوان مستندات و نمونه‌هایی از تحریف‌ها و دغدغه‌ها بیان شده است فقط آثار علمی و سخنرانی‌های امام (ره) نبوده، بلکه بر اسناد، پرونده‌ها، نوشته‌ها و بولتن‌ها و موضع‌گیری‌ها نیز تصریح شده است و عبارت صریح امام (ره) در حکم مورخ ۱۳۶۷/۶/۱۷ چنین است: «... برای تنظیم و تدوین کلیه مسائل مربوط به خود که بسا

در رسانه‌های گروهی اختلاف و اشتباهی رخ داده است...» به وضوح دامنه مسئولیت نظارتی مرجع تعیین شده را مشخص کرده است.

فرمان مورخ ۲۲ آبان ۱۳۶۷ حضرت امام (ره) و نامه یادگار امام (ره) که منشأ صدور این فرمان شده است نیز مؤید همین مبناست. در نامه یادگار امام (ره) با اشاره به نامه قبلی برای تکمیل مأموریت محوله از سوی امام (ره)، نه تنها ارسال پرونده امام (ره) در ساواک (بند ۴ نامه قبلی ایشان، متن پیوست) برای تدوین و انتشار، درخواست شده است، بلکه کلیه پرونده‌های حضرت امام (ره) در ساواک و: «... همچنین پرونده‌ها و اسناد دیگری که در تکمیل و روشن نمودن مندرجات پرونده‌ها نقش دارد» درخواست شده است و امام (ره) نیز به وضوح دایره شمول حکم خویش را با این عبارت معین فرموده‌اند: «هر جا که پرونده یا نامه یا هر چیزی که موجب روشن شدن اسناد یا اسناد مربوط به اینجانب موجود است در صورتی که شما یا نماینده شما درخواست کند مسئولین موظفند در اختیار شما قرار دهند».

با توجه به متن صریح حکم و فرمان امام (ره) و نامه‌های یادگار امام، قطعاً مفاد هر دو ماده طرح پیشنهادی در مستثنا نمودن کتب حاوی شرح و تفسیرها و مستثنا کردن مرکز اسناد انقلاب اسلامی از شمول حوزه نظارتی تعیین شده در حکم امام (ره) که بعداً در قالب قانون مجلس، جنبه قانونی نیز یافت، مغایر با منظور امام و روح و فلسفه حکم ایشان و بلکه صراحتاً مغایر با ظاهر و نص نظر امام (ره) است. از این منظر نیز تصویب این طرح خواسته و ناخواسته گامی در قانونی کردن مخالفت با حکم و نظر امام (ره) و تخصیص ناموجه با آثار سوء نسبت به حکم عام (ره) امام تلقی خواهد شد.

ب) افزون بر دلایل قبل، به لحاظ مصالح کلان نظام و مجلس، در شرایط ملتهد کنونی که ایجاد اختلاف و تفرقه در صفوف انقلاب و تنش‌های کاذب در برنامه مخالفین نظام قرار دارد، لامحاله مطرح نمودن این طرح و تصویب آن، که طبعاً توأم با نظر موافق و مخالف - و اعلان و انتشار نظر مؤسسه - خواهد بود، در افکار عمومی به گشودن باب مناقشه‌ای جدید در یکی از حساس‌ترین مسائل سیاسی و فرهنگی کشور و گامی در جهت ایجاد محدودیت برای فعالیت و همکاری قانونمند مؤسسه منسوب به امام (ره) تلقی خواهد شد به‌ویژه آنکه بعضاً اظهارات نسنجیده و تعابیری نظیر «عبور از امام»، «عدم نیاز به امام» و امثال آن در برخی مناظره‌های دانشگاهی از سوی عناصر افراطی مطرح شده است. تلقی برخورد سیاسی و جناحی و برداشت ناصواب از انگیزه‌ها و اهداف تصویب احتمالی طرح مذکور و سوءاستفاده سیاسی از آن در تشدید تنش‌ها غیرقابل اجتناب خواهد بود.

در رابطه با تبصره «۲» طرح پیشنهادی یعنی مستثنا نمودن مرکز اسناد انقلاب اسلامی از اخذ مجوز مؤسسه نیز ضمن آنکه بخش عمده‌ای از دلایل فوق مبنی بر مغایرت این بند با فرمان امام (ره) و فلسفه، مفاد قانون جاری، مصالح سیاسی نظام، این ماده پیشنهادی را شامل می‌شود از لحاظ منطقی و حقوقی نیز این ماده فاقد وجاهت است. توجه به چند نکته در این رابطه راهگشاست:

۱. هم‌اکنون در کشور، وزارتخانه‌ها، مؤسسات و مراکز بزرگ و معتبری وجود دارند که در حوزه پژوهش، آموزش و نشر آثار فرهنگی و اسناد تاریخی مأموریت قانونی دارند نظیر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که خود متولی اصلی صدور مجوز کتاب و نشریه در کشور است. سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباطات،

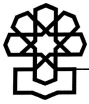

دفتر تبلیغات حوزه، دانشگاه‌ها و مراکز علمی، وزارت علوم و وزارت آموزش و پرورش، کتابخانه ملی و ده‌ها مرکز پژوهش فرهنگی و تاریخی، کدام خصوصیت یا الزام عرفی و قانونی و کدام ضرورت شرعی و سیاسی ایجاب می‌کند که از جمع این‌همه مرکز معتبر اسنادی، تاریخی فرهنگی و انتشاراتی عمومی و خصوصی در کشور، تنها «مرکز اسناد انقلاب اسلامی» از شمول لزوم اخذ مجوز در انتشار مجموعه‌های اسنادی خویش که در آنها مطلب و سندی از امام (ره) منتشر می‌کند، از جهت اعلان صحت انطباق مطالب و اسناد با نسخ اصلی آثار و اسناد امام (ره) مستثنا شود؟ این استثنا صراحتاً با متن فرمان امام مغایر است.

از بدو تأسیس مؤسسه تاکنون وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، وزارت علوم و دانشگاه‌ها و تمام مراکز فرهنگی و انتشاراتی کشور در نشر این‌گونه آثار بدون هیچ‌گونه مشکلی در تعامل با مؤسسه، آثار خویش را منتشر کرده‌اند.

تصویب این ماده علاوه بر استثنای غیرمنطقی و پیامدهای تنش‌زای مذکور در فوق و خدشه به جایگاه جاافتاده و مورد قبول همگان، سبب توسعه همین درخواست از سوی دیگر نهادها و مراکز انتشاراتی و اسنادی که در حال حاضر یا در آینده امکان ارائه طرح پیشنهادی مشابه و تصویب آن را در مجلس دارند، خواهد شد که نتیجه‌ای جز بی‌اعتبار نمودن مرجعیت اعلان اصالت اسناد و آثار امام (ره) و سوءاستفاده مغرضین را در پی نخواهد داشت.

۲. در صورتی‌که به دلیل حجم زیاد آثار آماده انتشار مرکز اسناد نیاز به تسریع در صدور مجوز باشد - به‌رغم اینکه در حال حاضر متوسط مدت بررسی و صدور مجوز

اکثر درخواست‌ها از مؤسسه یک‌ماه است - می‌توان با تعامل دو نهاد، راهکارهایی را یافت که این مدت به کمتر از ده روز تقلیل یابد بدون آنکه اصالت مرجعیت صدور مجوز مطالب منسوب به حضرت امام (ره) مخدوش شود، به نظر نمی‌رسد شرایطی قابل تصور باشد که انتشار یک کتاب تحقیقی و تاریخی و سندی از چنان فوریتی برخوردار باشد که ۵ و ۱۰ روز صرف وقت برای تطبیق مطالب و اسناد منتسب به امام (ره) در این‌گونه کتاب‌ها و اعلان اعتبار و اصالت آنها و صدور مجوز، مانع و خللی ایجاد کند.

جمع‌بندی

بنابر دلایل مذکور نظر مرکز مبنی بر مخالفت با این طرح توأم با تأکید بر پیامدهای شدید منفی و مخرب سیاسی و فرهنگی آن و مخالفت مفاد این طرح با اهداف قانون مصوب آبان ۱۳۶۸ و مغایرت آن با نظر و حکم و فرمان حضرت امام (ره) و مستندات آن است.

پیوست

نامه یادگار امام (ره)

بسم الله الرحمن الرحيم، پدر عزیز و مراد بزرگوام، پس از عرض سلام:

«۱. یکی از مسائل بسیار مهم که بعد از جنابعالی - خدا آن روز را نیاورد - موجب موضع‌گیری‌های مختلف فرزندان انقلاب و افراد گوناگون و محققین و احیاناً اختلاف آنها می‌گردد، برداشت‌های گوناگون سیاسی و غیرسیاسی آنان از یک متن است و از این بسیار گسترده‌تر، از اختلاف بین متون منتشر شده حضرتعالی با آنچه

به‌عنوان اسناد سیاسی و غیره از صدا و فیلم و متن‌های دستنویس جنابعالی که منتشر نشده و در اختیار ماست سرچشمه می‌گیرد. شما بهتر از هر کس می‌دانید که به‌علل گوناگون گاهی خود شخصاً و گاهی اینجانب و یا مسئولین و حتی بعض افراد معمولی پیشنهاد حذف یک قسمت و یا قسمت‌هایی از سخنرانی‌ها، یا حذف و تغییر و اضافه جمله یا جملاتی بسیار در اعلامیه‌ها خدمتتان عرضه شده است که حضرتعالی گاهی قبول نمی‌فرمایید و گاهی هم پس از دقت، دستور حذف یا تغییر و اضافه را بدان صورت که مایل باشید صادر می‌فرمایید که انجام می‌گیرد، حال اگر روزی تصمیم بر این گردد - که حتماً می‌گردد - متن سخنرانی‌ها یا اعلامیه‌ها و چیزهایی از این قبیل که با صدا و خط حضرتعالی است منتشر گردد مسلماً متن دست‌خط و یا متن اصلی صدا و فیلم به‌عنوان سند خدشه‌ناپذیر اصل قرار می‌گیرد و آنچه از زیاد و کم بدان صورتی که گذشت ولو بسیار هم مهم باشد یا کنار گذاشته می‌شود یا تحت‌الشعاع خط یا متن اصلی سخنرانی قرار می‌گیرد و این از مسائلی است که باید جدی برای آن فکری کرد.

۲. یکی دیگر از مسائلی که خوب است حضرتعالی برای آن فکری کنید این است که آنچه از حضرتعالی منتشر شده است در جراید و صداوسیما و حتی در بولتن‌ها، به یک صورت نیست، گاهی دیده شده در روزنامه‌ای و یا مجله‌ای به‌علل مختلف، چه سیاسی و چه غیرسیاسی یا سهواً، جمله و یا جملاتی از لابلای اعلامیه‌ها و یا سخنرانی‌ها در روزنامه‌ای آورده شده و در روزنامه دیگر نیامده است، کدام را باید اصل قرار داد، آن متنی که این جمله را دارد یا متنی که فاقد آن جمله است؟ بدیهی است این تردید در جایی است که دسترسی به صدا و خط حضرتعالی نیست و این هم بسیار است چرا خیلی وقت‌ها است که

صحبت‌های جنابعالی را من یا یکی دیگر از دوستان می‌نویسم و بعد از تصویب شما به مطبوعات و غیره می‌دهیم، چه کسی باید تشخیص دهد آن جمله از حضرتعالی است یا نه؟ روشن است که گاهی تغییر یا حذف یا اضافه کلمه‌ای به‌طور معنای جمله را تغییر می‌دهد.

۳. مسئله دیگر این است که تکلیف نامه‌ها و نوشته‌ها و پیام‌ها و فیلم و نوارها و اشعارتان که به‌طور کلی منتشر نشده است و در بایگانی دفتر موجود است را هم روشن بفرمایید.

۴. پرونده‌های حضرتعالی در ساواک است (که الان در اختیار وزارت اطلاعات می‌باشد) و یک نسخه از آن را اینجانب در اختیار دارد، لازم است به اطلاع حضرتعالی برسانم که تنها پرونده‌های جنابعالی در سازمان امنیت شاه در تهران ۴۸ جلد است که تقریباً هر جلد حدود پانصد صفحه می‌باشد که انتشار آن بدون شک پرده از مسائل بسیاری برمی‌دارد و طبیعی است که یکی از گرانقدرترین اسناد انقلاب اسلامی است.

۵. کتاب‌ها و نوشته‌هایی که صرفاً علمی یا اخلاقی است از ارزشمندترین کتبی است که می‌تواند زیربنای انقلاب فقهی، اخلاقی، فلسفی، عرفانی و اصولی باشد.

۶. بهره‌برداری و تحقیق و تحلیل و نیز انتشار اسناد و نامه‌ها و بولتن‌هایی که قبل و بعد از انقلاب به‌عنوان حضرتعالی یا دفتر ارسال گردیده و هم‌اکنون نیز در اختیار دفتر می‌باشد.

دو، سه نمونه از مواردی که باعث نوشتن این نامه شد به‌عنوان ضمیمه و استشهاد تقدیم می‌گردد. خدا یار و نگهدارتان باشد».

فرزند شما: احمد خمینی

پاسخ حضرت امام (ره)

بسم الله الرحمن الرحيم

فرزند عزیزم، احمد - حفظه الله تعالى و ایده

«از آنجا که شما را بحمدالله تعالى در مسائل سیاسی و اجتماعی صاحب نظر می دانم و در تمامی فراز و نشیبها در کنار من بوده‌ای و هستی و با صداقت و کیاست امور سیاسی و اجتماعی اینجانب را متصدی هستی، لهذا شما را برای تنظیم و تدوین کلیه مسائل مربوط به خود - که بسا در رسانه‌های گروهی اختلافات و اشتباهاتی رخ داده است - انتخاب می‌نمایم و از خداوند متعال، که حاضر و ناظر است، توفیقات شما را خواستارم. امید است با صرف وقت و دقت نظر این امر را به پایان برسانی.»

والسلام علیکم.

پنجشنبه ۱۷ شهریور ۱۳۶۷، ۲۶ محرم الحرام ۱۴۰۹

روح الله الموسوی الخمینی

حکم

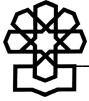
زمان: ۲۲ آبان ۱۳۶۷ - ۲ ربیع الثانی ۱۴۰۹

مکان: تهران، جماران

موضوع: تأکید بر تحویل اسناد و مدارک مربوط به امام خمینی موجود در مراکز

مختلف

مخاطب: خمینی، سیداحمد

نامه دوم یادگار امام (ره)

بسمه تعالی

«محضر مبارک رهبر کبیر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت آیت الله

العظمی امام خمینی - مدظله العالی

پس از سلام، چنانچه در نامه قبل اشاره شد پرونده‌های متعددی توسط کارگزاران رژیم سابق در مراکز مختلف (از قبیل سازمان امنیت، وزارت خارجه، دربار، نخست‌وزیری، ستاد مشترک و...) در رابطه با حضرتتعالی تهیه و تنظیم نموده‌اند و درحال حاضر تعدادی از پرونده‌ها در برخی از مؤسسات مذکور و بخشی نیز در دیگر نهادها و مراکز دولتی نگهداری می‌شوند. اکنون در جهت اجرای دقیق و صحیح فرمان حضرتتعالی و به منظور تدوین و بررسی اسناد و آثار مبارکتان نیاز به تحقیق و مطالعه و بهره‌برداری آنهاست، در صورت مصلحت، امر فرمایید این اسناد و همچنین پرونده‌ها و اسناد دیگری که در تکمیل و روشن نمودن مندرجات پرونده‌های جنابعالی نقش دارد، در اختیار قرار گیرد.»

۱۳۶۷/۸/۲۲ - احمد خمینی

پاسخ امام (ره) به نامه دوم

بسمه تعالی

«هر جا که پرونده و یا نامه و یا هر چیزی که موجب روشن شدن اسناد و یا اسناد مربوط

به اینجانب موجود است در صورتی که شما و یا نماینده شما درخواست نمایید مسئولین

موظفند در اختیار شما قرار دهند.»

روح الله الموسوی الخمینی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۰۰۲۱

عنوان گزارش: اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح اصلاح قانون نحوه حفظ آثار حضرت امام خمینی (ره) مصوب ۱۳۶۸»

نام دفاتر: مطالعات فرهنگی (گروه فرهنگ عمومی و ارشاد و تبلیغ اسلامی)، مطالعات

حقوقی و مطالعات سیاسی

تهیه و تدوین: سینا کلهر

مدیر مطالعه: سینا کلهر

ناظر علمی: مهدی ادیبان

متقاضی: کمیسیون فرهنگی

همکاران: نرگس صادقی پور، علی اکبر طلائی، محمدرضا شمس

همکاران خارج از مرکز: نرگس صادقی پور

اظهار نظر کنندگان خارج از مرکز: —

سرویراستار: حسین صدری نیا

ویراستار ادبی: نرگس کلاکی

واژه‌های کلیدی:

۱. مؤسسه امام خمینی (ره)

۲. قانون

۳. حفظ آثار

تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۸۸/۸/۲

تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۸۸/۹/۳

تاریخ انتشار: ۱۳۸۸/۹/۳۰